

Soudní a mimosoudní řešení sporů v obchodněprávních vztazích

Účastníci řízení

Účastníci řízení

- Ústřední pojem civilního procesu
- **Neexistuje řízení bez účastníka** → minimálně jeden (v nesporném řízení), dva a více (ve sporném řízení)
- Vždy se v řízení **rozhoduje o právech a povinnostech účastníků řízení** (nikdy ne jiných osob, obecně, abstraktně)
- Vždy musí být přesně individualizovány
- Jde o ***terminus technicus*** (v tomto smyslu může být účastníkem i osoba, která do jednací síně nikdy nevstoupila a naopak)

Účastníci řízení

- Pouze osobě účastníka vznikají procesní práva a povinnosti a pouze o jeho právech a povinnostech se v řízení jedná a rozhoduje
- Procesní účastenství není nutně spojeno s hmotněprávním účastenstvím v právním vztahu
- **Sporné řízení** → žalobce a žalovaný (§ 90 OSŘ)
- **Nesporné řízení** → navrhovatel a:
  - (i) ten, o jehož p. a p. má být jednáno (§ 6 odst. 1 ZŘS)
  - (ii) ten, kterého zákon označuje (§ 6 odst. 2 ZŘS)

Účastníci řízení

- Účastník je účastníkem **pro celé řízení**
- Jen výjimečně se stane, že účastník řízení opustí řízení před jeho ukončením → záměna účastníka (§ 92 odst. 2 OŘS), procesní nástupnictví (§ 107 a 107a OSŘ), důsledek rozhodnutí soudu (§ 7 ZŘS)

Účastníci sporného řízení

- První definice účastníků řízení
- § 90 OSŘ → **žalobce a žalovaný**
- Sporné strany, tj. strana žalující a strana žalovaná
- Na jedné i obou stranách může stát více subjektů, avšak nikdo nesmí stát mimo tyto strany
- O tom, kdo bude účastníkem rozhoduje žalobce – tedy ryze procesní charakter – nemá na to vliv ani žalovaný, ani soud
- V zásadě jimi zůstávají až do PM skončení řízení

Přistoupení dalšího účastníka záměna účastníků

- Náprava nedostatku věcné legitimace
- **Přistoupení dalšího účastníka** - § 92 odst. 1 OSŘ
- Na návrh žalobce může soud připustit, aby do řízení přistoupil další účastník. Souhlasu toho, kdo má takto do řízení vstoupit, je třeba, jestliže má vystupovat na straně žalobce.
- **Záměna účastníků** - § 92 odst. 2 OSŘ
- Na návrh žalobce může soud se souhlasem žalovaného připustit, aby žalobce nebo žalovaný z řízení vstoupil a aby na jeho místo vstoupil někdo jiný. U žalobce třeba souhlasu.

Procesní nástupnictví

- Změna účastníků
- **Univerzální sukcese** - § 107 OSŘ
- Přechod práv a povinností některého účastníka na jinou osobu – ztráta procesní subjektivity – soud musí posoudit, zda lze v řízení pokračovat (s právním nástupcem účastníka) nebo musí řízení zastavit
- **Singulární sukcese** - § 107a OSŘ
- Při hmotněprávní změně, na návrh žalobce, změna musí být prokázána, souhlas nového žalobce
- Nový účastník vstupuje do práv svého předchůdce!

Druhá definice účastníků

- Spíše pravidlo, jak účastníky určit
- Účastníkem je **navrhovatel a ten, kterého zákon za účastníka označuje** - § 6 odst. 2 ZŘS
- Převážně u těch, které se zahajují na návrh – vodítko
- Řízení o úschovách - § 292 ZŘS, o umoření listin - § 306 ZŘS, o povolení uzavřít manželství - § 368 ZŘS, etc.

Třetí definice účastníků

- Spíše pravidlo, jak účastníky určit
- Účastníkem je **navrhovatel a ti, o jejichž právech a povinnostech má být v řízení jednáno** - § 6 odst. 1 ZŘS
- V řízení, které může být zahájeno i bez návrhu
- Řízení o svéprávnosti - § 34 a násl. ZŘS
- Soud účastníky určí a do řízení je povolá
- Jestliže se někdo neúčastní řízení od počátku, přibere jej soud, jakmile se o něm dozví - § 7 ZŘS – a naopak

Otázky?

